

Adgang til nabolandskanaler i Norden

Advokat ANN GREW PFEIFFER
UBO sekretariatet v/Lassen Ricard

Adgang til nabolandskanaler i Norden er utroligt vigtigt af flere årsager, såsom fx sprogforståelse og kulturudveksling de nordiske lande i mellem. Jeg har selv lært både svensk og norsk, fordi jeg i min barndom havde mulighed for at se SVT og NRK, hvilket nu er til stor gavn for mig i forbindelse med mit arbejde i UBO sekretariatet. Denne artikel beskriver, hvordan tv-distributører i Norden nemt og billigt kan få klareret alle rettigheder til videreudsendelse af de nordiske nabolandskanaler. Artiklen giver en kort introduktion til de forskellige platforme, hvor kanalerne kan videreudsendes, samt et overblik over i hvilket omfang kanalerne rent faktisk videreudsendes i dag, dvs. udbredelsen i de nordiske lande.

Artiklens konklusion er, at ophavsrettigheder ikke er til hinder for udbredelsen af de nordiske nabolandskanaler i Norden, og at tv-distributørerne nemt og hurtigt kan give de nordiske tv-seere og radiolyttere adgang til de nordiske nabolandskanaler.

Union of Broadcasting Organisations

UBO står for Union of Broadcasting Organisations og er en fællesbetegnelse for fem sammenslutninger mellem en lang række radiofonier. For hvert nordisk land findes en særskilt organisation: UBOD for Danmark (herunder også Grønland og Færøerne), UBON for Norge, UBOS for Sverige, UBOI for Island og UBOF for Finland. UBO dækker således hele Norden.

UBOD blev etableret i 1985 af DR, SVT, NRK, ARD og ZDF. Herefter kom UBOS til i 1991, UBON i 1992, UBOI i 2000 og UBOF i 2007.

UBO varetager de deltagende radiofoniers rettigheder i henhold til de nordiske ophavsretslove vedrørende samtidig og uændret videreudsendelse af deres tv- og radiokanaler. UBO varetog i starten kun medlemmernes rettigheder i forbindelse med kabelvidereudsendelse, men efterfølgende er også medlemmernes rettigheder til kompensation for privatkopiering samt andre former for videreudsendelse af tv- og radiokanaler blevet omfattet af samarbejdet.

UBO administreres i det daglige af advokatfirmaet Lassen Ricard i København, som har været sekretariat for UBOD siden etableringen af UBOD i 1985.

UBO's medlemmer er hovedsageligt public service radiofonier eller radiofonier, som udsender brede, almene reklamefinansierede kanaler, som henvender sig til seerne

i deres eget hjemland. Desuden repræsenterer UBO en lang række etniske kanaler. UBO består af såkaldte kernemedlemmer samt associerede medlemmer. Førstnævnte mødes en gang om året og varetager også de associerede medlemmers interesser. Med undtagelse af enkelte variationer er kernemedlemmerne af de fem UBO organisationer de samme. Kernemedlemmerne er i alfabetisk rækkefølge følgende radiofonier (hjemland anført i parentes):

- ARD (herunder alle de regionale tyske radiofonier som fx NDR og WDR) (Tyskland)
- ARTE G.E.I.E. (Paneuropæisk)
- DR (Danmark)
- France Télévisions (Frankrig)
- KNR (Grønland)
- Kringvarp Føroya (Færøerne)
- MTV3 (Finland)
- NRK (Norge)
- RAI (Italien)
- RUV (Island)
- TVE (Spanien)
- SVT og UR (Sverige)
- SR (Sverige)
- TV 2|Danmark (Danmark)
- TV2 (Norge)
- TV4 (Sverige)
- VG Media (som repræsenterer en lang række private tyske radiofonier som fx RTL, ProSieben og Sat.1) (Tyskland)
- YLE (Finland)
- ZDF (Tyskland)

På baggrund af formålet med Nordisk Kulturforum fokuserer dette indlæg på adgangen til de nordiske UBO medlemmers tv-kanaler (nordiske nabolandskanaler) i Norden.

Samarbejdet med forvaltningsselskaberne

I de nordiske landes ophavsretslove findes bestemmelser om aftalelicens for samtidig og uændret videreudsendelse af tv- og radiokanaler. Disse bestemmelser er stort set ens, og da jeg ikke her vil gå i juridiske detaljer, vil jeg blot kort opridse, hvad sådan aftalelicens indebærer. Til illustration heraf vil jeg benytte den danske ophavsretslovs bestemmelser herom, nemlig §§ 35 og 50.

Det følger af ophavsretsloven § 35 jf. § 50, at værker, som udsendes trådløst i radio eller fjernsyn, må videreudsendes samtidigt og uændret, såfremt den pågældende distributør har indgået en aftale herom med forvaltningsselskabet Copydan. Aftalelicensen indebærer, at distributøren inden for den indgåede aftales betingelser kan videreudsende alle værker, også selvom ophavsmændene til de pågældende værker ikke er medlem af Copydan.

Aftalelicensen omfatter ikke radiofoniernes rettigheder, både signalretten i henhold til ophavsretsloven § 69 og de erhvervede rettigheder, hvorfor distributøren skal have særskilt tilladelse fra radiofonien for lovligt at kunne videreudsende deres tv- eller radiokanaler. Denne særstilling for radiofonierne er i dag baseret på artikel 10 i satellit- og kabeldirektivet fra 1993¹ men var i henhold til den europæiske overenskomst om beskyttelse af tv-udsendelser² også gældende før direktivets implementering, da der var tvangslicens på området. Radiofoniernes særstilling er baggrunden for, at radiofoniernes ikke er medlemmer af de nordiske forvaltningsselskaber og i stedet har valgt at stå sammen i UBO og dermed på bedst mulig vis varetage deres fælles interesser.

Med henblik på at lette distributørernes adgang til at videreudsende tv- og radiokanaler i Norden har UBOD, UBON, UBOS og UBOI indgået samarbejdsaftaler med de nationale forvaltningsselskaber i henholdsvis Danmark, Norge, Sverige og Island, dvs. Copydan, Norwaco, Copyswede og IHM.

Desværre er det trods langvarige forhandlinger endnu ikke lykkedes for UBOF at få en sådan samarbejdsaftale på plads med Kopto. Disse samarbejdsaftaler indebærer i store træk, at UBO og forvaltningsselskaberne agerer i fællesskab over for distributørerne, og at forvaltningsselskabet står for opkrævningen af et fælles vederlag, som dækker alle rettigheder. Dermed skal distributørerne kun indgå én aftale for at få tilladelse til samtidig og uændret videreudsendelse af de mange tv- og radiokanaler, som er omfattet af UBO. En enkelt aftale dækker således alle rettigheder. I modsætning hertil skal distributørerne for at få tilladelse til videreudsendelse af andre tv-kanaler, som ikke er omfattet af UBO, forhandle både med radiofonien og med forvaltningsselskabet.

Aftaler med tv-distributører

Som nævnt ovenfor indgår UBO sammen med de nationale forvaltningsselskaber fælles aftaler med tv-distributørerne, hvilket vil sige, at UBO sekretariatet sammen med forvaltningsselskaberne i henholdsvis Danmark, Norge, Sverige og Island forhandler vilkårene for videreudsendelse af tv- og radiokanaler omfattet af UBO med distributører som fx YouSee i Danmark, Com Hem i Sverige, Canal Digital i Norge og Skjarinn i Island.

Målet er, at alle tv-seere i Norden skal have adgang til de nordiske nabolandskanaler, og UBO sekretariatet og de nationale forvaltningsselskaber gør en stor indsats for at fremme penetrationen. Med henblik på at gøre kanalerne mere attraktive for distributørerne introducerede Copydan i samarbejde med UBOD en informationskampagne i 2006, og i 2009 vil dele af SVT's og NRK's programflader blive forsynet med danske undertekster for de danske seere. Norwaco og Copyswede er sammen med UBON og UBOS i opstartsfasen med en henholdsvis norsk og svensk informationskampagne, og det er intentionen, at undertekster på svensk og norsk på de nordiske nabolandskanaler skal introduceres i henholdsvis Sverige og Norge, når projektet med undertekster i Danmark er godt i gang. (Se mere om informationskampagnen i Danmark og danske undertekster i Jacob Hedebrinks kapitel).

Aftaleforhandlingerne med de nordiske tv-distributører kan være meget komplicerede og langvarige, og især når det kommer til vederlagets størrelse, er der ofte uenighed mellem parterne. I sådanne tilfælde, hvor der har været uenighed om vilkårene, har Ophavsretslicensnævnet i Danmark og Kabeltvistnemnda i Norge været til stor hjælp, da disse nævn har kompetence til at fastsætte vilkårene i langt de fleste tilfælde, og især

fordi nævnenes medlemmer typisk har forstand på de omtvistede spørgsmål. I Sverige findes desværre ikke et sådant nævn.

Det er distributørerne, som har nøglen – det er dem, der bestemmer hvilke kanaler, deres kunder kan se, og det er derfor også dem, der skal påvirkes i den rigtige retning for at øge penetrationen af de nordiske nabolandskanaler i Norden. Som det vil fremgå nedenfor, har langt de fleste danske tv-seere adgang til de nordiske nabolandskanaler, og også de norske seere er forholdsvist godt stillet, hvad dette angår. Men tv-seerne i Sverige og Finland har i langt mindre grad mulighed for at få adgang til disse kvalitetskanaler. Enhver form for politisk støtte til at fremme penetrationen af de nordiske nabolandskanaler er naturligvis velkommen.

Platforme

Da UBOD blev etableret i 1985 var der kun én platform for videreudsendelse af tv- og radiokanaler, analogt kabel-tv. Denne platform bestod af flere mindre fællesantennelanlæg, som nedtog tv- og radiosignaler fra overspill fra de jordbaserede sendere i nabolandene og videreudsendte disse via kabel til de tilsluttede husstande. Derudover havde de nationale teleselskaber etableret koaksialkabler – det såkaldte hybridnet – og via disse kabler videreudsendte teleselskaberne tv- og radiosignaler til deres kunder.

Mange nordiske husstande modtager stadig analogt kabel-tv, men i dag kan radio og tv også modtages på følgende måder:

- Digitalt kabel-tv
- IP-tv
- Web-tv
- Mobil-tv
- Satellit-tv
- DTT

Digitalt kabel-tv modtages via de samme kabler som analogt kabel-tv – tv-signalerne er blot digitale i stedet for analoge. Det er derfor som udgangspunkt nødvendigt at installere en digitalmodtager imellem kabel-tv-stikket og fjernsynet.

IP-tv er en anden form for digitalt kabel-tv, hvor tv-signaler transporteres frem til modtageren i et lukket netværk ved hjælp af Internet Protocol. IP-tv kræver ligesom digitalt kabel-tv som udgangspunkt installation af en digital tv-modtager. IP-tv kaldes i daglig tale også for bredbånds-tv, fiber-tv m.v. IP-tv er endnu ikke særlig udbredt i Norden, men antallet af husstande, som modtager IP-tv, er stigende. Udbydere af IP-tv samarbejder ofte med el-selskaber, idet el-selskaberne graver fiberkabler ned rundt omkring i Norden, og fiberkabler anvendes til telefoni, internet og tv. Som eksempel kan nævnes den største udbyder af IP-tv i Norden Lyse Tele i Norge, som er en del af el-selskabet Lyse Energi.

Web-tv er kort sagt tv over internettet, der er lukket i den forstand, at alene tv-distributørens kunder har adgang til tv-signalet. I modsætning til IP-tv kan web-tv modtages direkte over internettet på en computer med internetadgang, og det er altså typisk ikke nødvendigt at installere en digital tv-modtager. Web-tv kan derfor fx også anvendes i sommerhuset, da det eneste, det kræver, er et abonnement og internetadgang. Web-tv

begrænses territorielt ved hjælp af såkaldt geoblocking, og tjenesten kan derfor kun benyttes i det land, hvor abonnementet er købt. Web-tv er endnu kun meget lidt udbredt i Norden.

Mobil-tv er tv, som modtages på mobiltelefoner, og formentlig snart også på andre typer af håndholdte enheder. Mobil-tv er heller ikke så udbredt i Norden endnu.

Satellit-tv modtages med egen parabolantenne, og modtagelse af en lang række kanaler, herunder de nordiske nabolandskanaler, som er krypterede, kræver et abonnement hos en satellit-tv-distributør samt en set top boks og et smart card til at afkode tv-signalerne. Canal Digital og Viasat er de eneste to satellit-tv-distributører i Norden.

DTT (Digital Terrestrial Television) er tv, som modtages via det digitale jordbaserede sendenet.

De nordiske nabolandskanaler kan videreudsendes på alle disse platforme under UBO og forvaltningsselskabernes standardaftaler, hvis distributøren ønsker det.

Modtagelse af signalet

For at distributørerne kan videreudsende radio- og tv-kanaler, er det naturligvis afgørende, at de kan modtage og eventuelt dekryptere det signal, som skal videreudsendes. I praksis er der to måder, hvorpå signalet kan modtages med henblik på videreudsendelse – via satellit og via overspill fra DTT. Sidstnævnte har sine begrænsninger, idet overspill fra DTT er geografisk begrænset, og modtagelse via satellit er derfor den mest anvendte metode.

UBO's nordiske nabolandskanaler udsendes på satellit, og det er derfor muligt for distributører i hele Norden at videreudsende kanalerne. Signalet er imidlertid krypteret, og distributørerne skal derfor have et såkaldt smart card for at kunne dekryptere signalerne. Det kan de kun få ved aftale med satellitdistributøren. Det er vigtigt, at udgifterne til sådanne kort ikke er for høje, idet en for høj udgift hertil kan afholde distributørerne fra at videreudsende kanalerne. Som et eksempel kan nævnes, at Canal Digital i Norge kræver NOK 300.000 pr. år for et smart card til SVT HD. Dette beløb er klart prohibitivt, og medmindre signalet kunne modtages på anden vis, ville de norske distributører ikke have mulighed for at videreudsende SVT HD. UBO sekretariatet har i dette konkrete tilfælde indgået en aftale med Viasat, som leverer kort til blandt andet SVT HD til en rimelig pris.

Det har altså afgørende betydning for udbredelsen af de nordiske nabolandskanaler i Norden, at distributørerne kan få adgang til smart cards for en rimelig pris.

Danmark

Kabelvidereudsendelse

I Danmark er der 1,7 mio. husstande med kabel-tv (herunder også IP-tv og web-tv), og heraf modtager hovedparten SVT1, SVT2, svensk TV4, NRK1, og TV2 (Norge). De nordiske nabolandskanaler er ganske godt udbredt i Danmark, men penetrationen af især NRK's kanaler kunne forbedres, hvilket er sket for nylig ved, at NRK1 er kommet i YouSee's digitale grundpakke, der på sigt vil kunne give yderligere tilslutninger.

Trådløs videreudsendelse

Satellit-tv

På nuværende tidspunkt er der ingen nordiske nabolandskanaler på satellitplatformen, men UBOD og Copydan har indgået aftaler med Canal Digital og Viasat vedrørende Danmark, hvorfor disse tv-distributører nemt kan videreudsende de nordiske nabolandskanaler, hvis de ønsker det.

Mobil-tv

UBOD og Copydan har i dag indgået aftaler med tre teleoperatører, nemlig TDC, 3 og Sonofon. 3 distribuerer nordiske nabolandskanaler, dog kun SVT1 og SVT2. Aftalen med Sonofon er først indgået i 2008. Da aftalerne er på plads, kan disse distributører nemt videreudsende de nordiske nabolandskanaler, hvis de ønsker det.

DTT

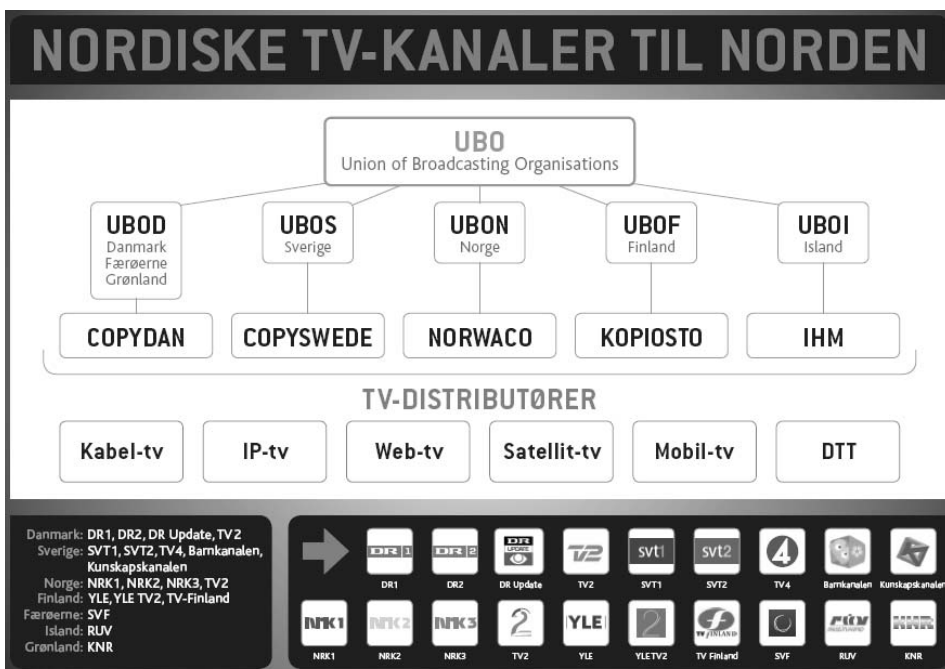
På nuværende tidspunkt er det kun DR og TV 2|Danmark, som udsender deres kanaler i DTT, men pr. 1. november 2009 vil Boxer videreudsende tv-kanaler i DTT-nettet. Boxer har indgået en aftale med UBOD og Copydan, og i henhold til denne aftale vil Boxer videreudsende nabolandskanaler, herunder fra Norge og fra Sverige. Da aftalen er på plads, kan Boxer nemt videreudsende flere nordiske nabolandskanaler, hvis de ønsker det.

Seertal

Seertal måles af Gallups tv-meter system og kan opgøres på mange forskellige måder. De to mest anvendte målemetoder er shares og reach. Altså andele og rækkevidde. Shares viser, hvor stor en andel en tv-kanal har haft af den totale sening over en bestemt tidsperiode, og reach viser, hvor mange mennesker der har set kanalen i en bestemt periode. Gallup ændrede i slutningen af 2007 den teknologi, som anvendes til at måle seertal, og denne ændring har medført, at blandt andet seertal for de svenske kanaler ikke har kunnet måles siden 3. kvartal 2007. De nedenfor oplyste shares er derfor for en periode på et år indtil 1. oktober 2007. Reach viser, hvor mange mennesker, der har set kanalen i mindst 15 minutter sammenhængende i første kvartal 2007.

Kanal	Share %	Reach 15 min. 3 mdr.
SVT1	0,17	632.000
SVT2	0,11	540.000
TV4	0,20	775.000
NRK1	0,02	22.000
TV2 (Norge)	0,10	542.000

Som det fremgår af tabellen ovenfor giver de to måder at opgøre tallene på vidt forskellige resultater. En share på fx 0,17% for SVT1 lyder ikke af meget, men det må i denne forbindelse bemærkes, at de danske kanaler har knap 88% af den totale andel af seningen, og alle de mange udenlandske og internationale kanaler har således til sammen kun godt 12% andel af seningen. Selv populære internationale kanaler som CNN og BBC Prime har fx shares på henholdsvis 0,07% og 0,24%. Desværre fokuserer tv-distributørerne ofte på de nordiske nabolandskanalers shares og påstår dermed, at kanalerne ikke er populære. Et så entydigt resultat må man dog være forsigtig med. Kigger man i stedet på

reach tal, kan man fx se, at 632.000 mennesker har set SVT1 i mindst et kvarter over en periode på 3 måneder. Penetration og sening hænger naturligvis sammen – det er svært at se en kanal, som man ikke har adgang til. De forholdsvist lave seertal til NRK1 hænger således også sammen med den noget begrænsede udbredelse af disse kanaler.

Færøerne og Grønland

UBOD omfatter også Færøerne og Grønland. På Færøerne modtager ca. 7.500 husstande DR1, DR2 og NRK1, og på Grønland modtager ca. 3.600 husstande DR1, DR2 og SVT1.

Norge

Kabelvidereudsendelse

I Norge er der godt 1 mio. husstande med kabel-tv (herunder også IP-tv og web-tv), og heraf modtager næsten alle, knap 1 mio. husstande, SVT1 og SVT2, ca. 680.000 husstande modtager TV4, 212.000 modtager DR1, 15.000 modtager DR2 og 23.000 modtager TV 2|Danmark. De svenske kanaler er altså godt udbredt på kabel-tv platformen i Norge, men penetrationen af især de danske kanaler kunne forbedres. Med henblik på at forbedre penetrationen af UBON kanaler er Norwaco påbegyndt arbejdet med en informationskampagne i Norge inspireret af informationsarbejdet i Danmark, jf. Jacob Hedebrinks kapitel.

Trådløs videreudsendelse

Satellit-tv

Der er endnu ingen aftaler med tv-distributører på satellitplatformen i Norge vedrørende videreudsendelse af nordiske nabolandskanaler. Der er dog en vis efterspørgsel

efter kanalerne, og UBON og Norwaco vil i samarbejde undersøge mulighederne for videreudsendelse på satellit.

Mobil-tv

Videreudsendelse til mobiltelefoner, mobil-tv, er endnu ikke kommet i gang i Norge, men det forventes at ske i 2009.

DTT

UBON og Norwaco har siden efteråret 2006 forhandlet med RiksTV vedrørende videreudsendelse af nordiske nabolandskanaler i DTT, men RiksTV har desværre endnu ikke valgt at placere en eller flere af disse kanaler i deres pakker. RiksTV har senest i starten af 2008 lovet UBON og Norwaco, at de vil videreudsende SVT1, SVT2 og DR1, så snart der er ledig kapacitet i nettet.

UBON og Norwaco har været glade for den støtte til de nordiske nabolandskanaler, som det norske Kultur- og Kirkedepartement har givet udtryk for, men desværre er der ikke et krav til videreudsendelse af nabolandskanaler i DTT i Norge, som der er i Danmark.

Seertal

Gallup i Norge måler ligesom i Danmark seertal på flere forskellige måder. De nedenfor oplyste shares er for 2007, og reach viser, hvor mange mennesker, der har set kanalen i mindst 15 minutter sammenhængende i første kvartal 2007.

Kanal	Share %	Reach 15 min. 3 mdr.
SVT1	0,50	941.000
SVT2	0,30	828.000
TV4	0,30	539.000
DR1	–	43.000
TV 2 Danmark	–	21.000

I Norge har de nationale kanaler ca. 89% andel af seningen, og alle de mange udenlandske og internationale kanaler har således til sammen kun godt 11% andel af seningen. Selv populære internationale kanaler som CNN og BBC Prime har fx shares på henholdsvis 0,10% og 0,30%. Set i lyset heraf har de svenske kanaler en god andel af seningen, og reach tallene til de svenske kanaler er utroligt høje. Penetration og sening hænger som nævnt naturligvis sammen – det er svært at se en kanal, som man ikke har adgang til. De forholdsvist lave seertal til de danske kanaler hænger således også sammen med den noget begrænsede udbredelse af disse kanaler.

Sverige

Kabelvidereudsendelse

I Sverige er der ca. 2,4 mio. husstande med kabel-tv (herunder også IP-tv og web-tv), og heraf modtager ca. 355.000 husstande DR1, ca. 15.000 husstande modtager DR2, ca. 325.000 modtager TV 2|Danmark, ca. 59.000 modtager NRK1, ca. 4.000 modtager NRK2, ca. 25.000 modtager TV2 (Norge), ca. 8.500 modtager YLE1, ca. 11.000 modtager YLE2, ca. 16.000 modtager MTV3 og endelig modtager ca. 36.000 TVFinland.

Der distribueres således flere nordiske nabolandskanaler i Sverige, men kanalerne er langt mindre udbredt i Sverige end i Danmark og Norge. UBOS og Copyswede gør et stort stykke arbejde for at fremme penetrationen, men det er meget svært, da viljen til at videreudsende nordiske nabolandskanaler desværre er meget begrænset hos de svenske distributører. Copyswede og UBOS er, ligesom Norwaco og UBON, påbegyndt arbejdet med en informationskampagne i Sverige inspireret af informationsarbejdet i Danmark. Desuden er enhver støtte fra de svenske politikere, som kan fremme penetrationen, naturligvis meget velkommen og i øvrigt nødvendig, hvis de nordiske nabolandskanaler skal være lige så udbredt i Sverige, som de er i Danmark og Norge.

Trådløs videreudsendelse

Satellit-tv

Der er endnu ingen aftaler med tv-distributører på satellitplatformen i Sverige vedrørende videreudsendelse af nordiske nabolandskanaler. Der er dog en vis efterspørgsel efter kanalerne, og UBOS og Copyswede vil i samarbejde undersøge mulighederne for videreudsendelse på satellit.

Mobil-tv

UBOS og Copyswede har i sommeren 2008 indgået en aftale med teleoperatøren 3 vedrørende mobil-tv. 3 har valgt at videreudsende DR1, DR2 og DR Update. Hvor mange af 3's kunder, der har tv-tjenesten vides endnu ikke.

DTT

Boxer videreudsender ingen nordiske nabolandskanaler på nuværende tidspunkt, og der er ej heller et krav til Boxer herom, som der er i Danmark. Desuden kræver udsendelse i DTT i Sverige en licens udstedt af Radio- og TV-verket. Copyswede og UBOS planlægger forskellige initiativer.

Seertal

MMS, Mediamätning i Skandinavien AB, måler seertal i Sverige. De nedenfor oplistede shares er for 2007, og reach viser, hvor mange mennesker der gennemsnitligt har set kanalen mindst 15 minutter sammenhængende **om ugen** i første kvartal 2007. MMS har desværre ikke kunnet levere tal, som svarer til de ovenfor opgivne for Danmark og Norge.

Kanal	Share %	Reach 15 min. pr. uge
DR1	0,20	128.000
TV 2 Danmark	0,10	62.000
YLE1	0,10	27.000
NRK1	0,10	32.000
NRK2	–	5.000
TV2 (Norge)	–	–

I Sverige har de nationale kanaler ca. 89% andel af seningen, og alle de mange udenlandske og internationale kanaler har således til sammen kun godt 11% andel af seningen. Selv populære internationale kanaler som CNN og BBC Prime har fx begge en share på 0,10%. Set i lyset heraf har de danske kanaler en god andel af seningen. Penetration og

sening hænger som nævnt naturligvis sammen – det er svært at se en kanal, som man ikke har adgang til. De forholdsvist lave seertal til de norske kanaler hænger således også sammen med den begrænsede udbredelse af disse kanaler.

Island

Kabelvidereudsendelse

Det har desværre ikke været muligt at finde oplysninger om, hvor mange kabel-tv husstande (herunder også IPTV og web-tv) der er i alt i Island. Det kan dog oplyses, at der er 15.000 husstande, som modtager DR1, DR2, SVT1, SVT2, NRK1 og NRK2.

Trådløs videreudsendelse

Der foreligger ingen aftaler om trådløs videreudsendelse af nordiske nabolandskanaler, og disse kanaler distribueres dermed ikke trådløst i Island.

Finland

Finland er det eneste nordiske land, hvor der endnu ikke er etableret et samarbejde mellem UBO og det nationale forvaltningsselskab Kopto. UBO startede forhandlingerne med Kopto allerede i 2005, og UBOF blev formelt etableret i 2007. UBOF har foreslået Kopto samarbejde på samme vilkår som i de andre nordiske lande tilpasset særlige finske forhold, men af helt uforståelige grunde er det ikke lykkedes at formå Kopto til at indgå en aftale. Det har givet skadet finnernes mulighed for adgang til nordiske kanaler. Det er svært for UBOF at forstå, hvorfor dette ikke kan lykkes, når samarbejdet fungerer så godt i de øvrige nordiske lande.

Konklusion

Ophavsrettigheder er ikke til hinder for videreudsendelse af nordiske nabolandskanaler i Norden, og de nordiske tv-distributører kan via én samlet aftale med de nationale forvaltningsselskaber og UBO få adgang til at videreudsende alle de nordiske nabolandskanaler samt mange flere UBO-kanaler. Aftaler indgås vedrørende alle eksisterende platforme, både i kabel og trådløst. Det er distributørerne, der er nøglen. De bestemmer i hvilket omfang, de nordiske nabolandskanaler kommer ud til de nordiske husstande. I dag er kanalerne særdeles godt udbredt i kabelnet i Danmark og også til en vis grad i Norge. Der er dog lang vej igen, især i Sverige og Finland, når målet er, at alle nordiske tv-husstande skal have adgang til de nordiske nabolandskanaler – og det er hér, vi håber på støtte fra de nordiske politikere.

Noter

1. Rådets direktiv af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelser via satellit og viderespredning pr. kabel (93/83)
2. European Agreement on the Protection of Television Broadcasts, CETS No.: 034, Strasbourg, 22.VI.1960